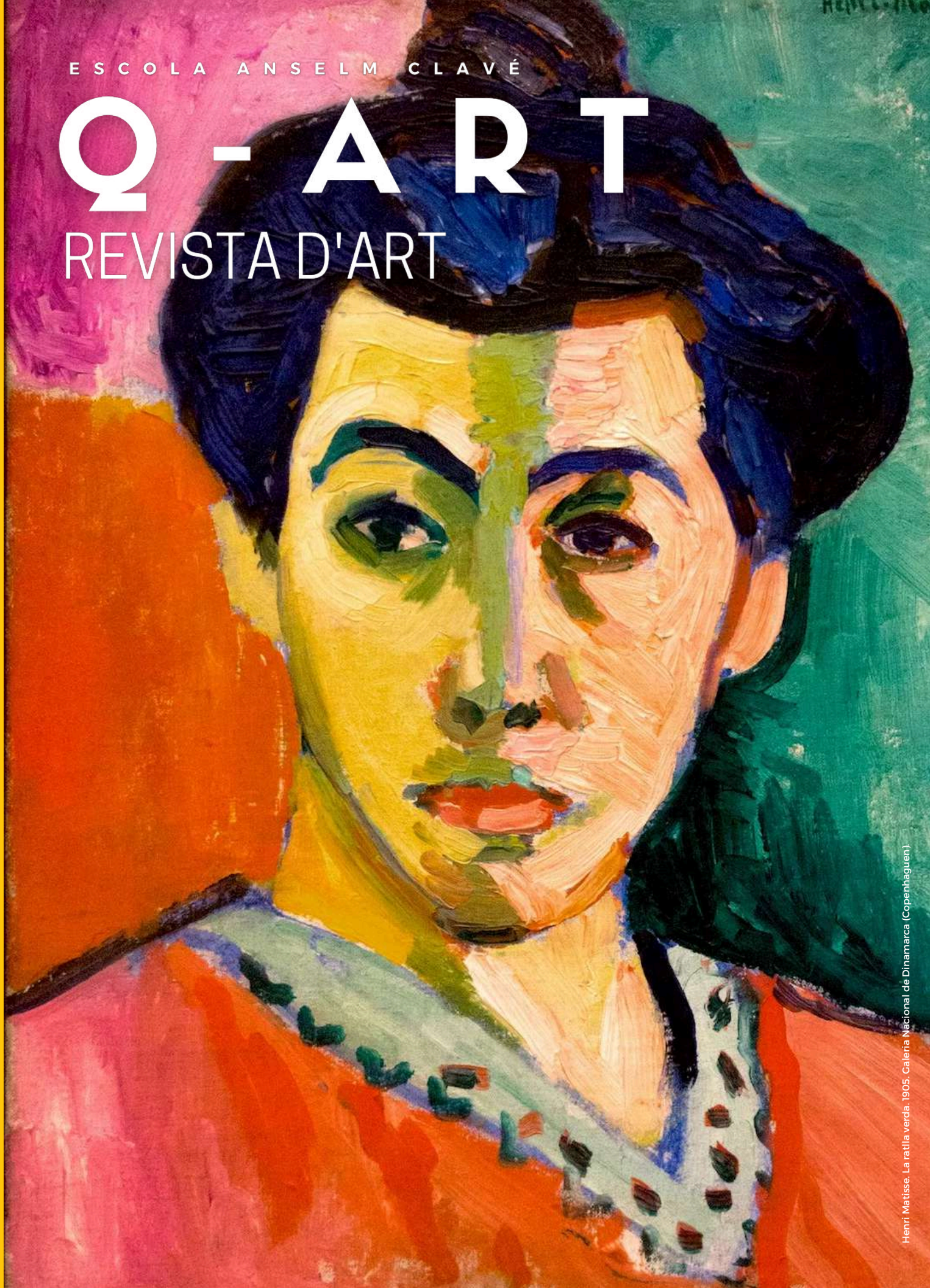

Q - ART

REVISTA D'ART

Núm.19. Any 4. Mollet del Vallès, maig de 2024.

Q-ART

03 Pròleg

04 Fauvisme

06 La ratlla verda

08 Expressionisme

09 El crit

10 Cubisme

12 Les senyoretes del carrer d'Avinyó

15 Futurisme

16 Formes úniques de continuïtat en l'espai

18 Dadaisme

20 Font

21 Surrealisme

22 Impressionisme

25 La nit estelada

PREFACI

Els moviments avantguardistes van marcar una època de transformació radical en l'art i la literatura a començaments del segle XX. Aquestes corrents buscaven trencar amb les tradicions establertes i explorar noves formes d'expressió, impulsades per un esperit d'innovació i rebel·lia. En aquest article, explorarem els principals moviments avantguardistes, els seus principals representants i les seves contribucions a la cultura contemporània.

El futurisme va ser un moviment artístic i literari nascut a Itàlia el 1909, amb el manifest de Filippo Tommaso Marinetti. Els futuristes exaltaven la modernitat, la velocitat, la tecnologia i la violència, rebutjant el passat i buscant crear un art totalment nou. En la pintura, artistes com Umberto Boccioni i Giacomo Balla van representar el moviment i la dinàmica de la vida moderna, mentre que en la literatura, es van utilitzar paraules en llibertat per trencar amb les estructures tradicionals.

El cubisme, desenvolupat per Pablo Picasso i Georges Braque a París a partir de 1907, va revolucionar la manera de representar la realitat en la pintura. Aquest moviment es caracteritza per la descomposició dels objectes en formes geomètriques i la representació simultània de diferents perspectives en un mateix pla. El cubisme va influir profundament en altres disciplines artístiques, incloent la literatura, on es van adoptar tècniques fragmentàries i perspectives múltiples.

El surrealisme va emergir a París als anys 1920, liderat per André Breton. Inspirat pel treball de Sigmund Freud sobre l'inconscient, els surrealistes buscaven explorar els somnis, les fantasies i els desitjos reprimits. Artistes com Salvador Dalí i René Magritte van crear obres que combinaven elements realistes amb escenes fantàstiques i oníriques. En la literatura, el surrealisme es va manifestar en l'escriptura automàtica i en la creació de textos que desafiaven la lògica convencional.

El dadaisme va sorgir a Zuric durant la Primera Guerra Mundial, com una resposta radical al conflicte i a la societat burgesa que el sustentava. Fundat per Tristan Tzara, el dadaisme es caracteritza per la seva actitud nihilista i la seva negació de l'art tradicional. Els dadaistes utilitzaven tècniques com el collage, el fotomuntatge i els ready-mades per desafiar les nocions establertes d'art i bellesa. En la literatura, el dadaisme es va expressar a través de la poesia sonora i els textos absurds i incoherents.

L'expressionisme va ser un moviment que va sorgir a Alemanya a principis del segle XX, buscant expressar les emocions internes i les experiències subjectives dels artistes. En la pintura, figures com Edvard Munch i Ernst Ludwig Kirchner van utilitzar colors vius i formes distorsionades per transmetre sentiments intensos i sovint angoixants. En la literatura, l'expressionisme es va manifestar en obres teatrals i poètiques que exploraven la desesperació i l'alienació de l'individu modern.

En el context educatiu i cultural contemporani, iniciatives com el projecte "Apadrinem el nostre patrimoni" de l'Escola Anselm Clavé de Mollet del Vallès juguen un paper fonamental en la preservació i difusió del patrimoni local. Aquest projecte involucra els estudiants en l'aprenentatge i valoració del seu entorn històric i cultural, fomentant una connexió més profunda amb el passat i una major apreciació de la seva identitat comunitària. A través de l'apadrinament de monuments i llocs històrics, els alumnes no només adquireixen coneixements sobre la història i la cultura del seu entorn, sinó que també desenvolupen un sentit de responsabilitat envers la preservació del patrimoni.

Els moviments avantguardistes van revolucionar el panorama artístic i literari del segle XX, trencant amb les convencions i obrint noves vies d'expressió. Aquests moviments no només van reflectir els canvis socials i tecnològics de la seva època, sinó que també van influir profundament en les tendències artístiques posteriors. Avui, les seves contribucions continuen sent objecte d'estudi i admiració, demostrant el poder de l'art per innovar i transformar la nostra visió del món. Iniciatives com el projecte de l'Escola Anselm Clavé asseguren que aquest esperit de descoberta i valoració cultural es mantingui viu per a les futures generacions.

FAUVISME

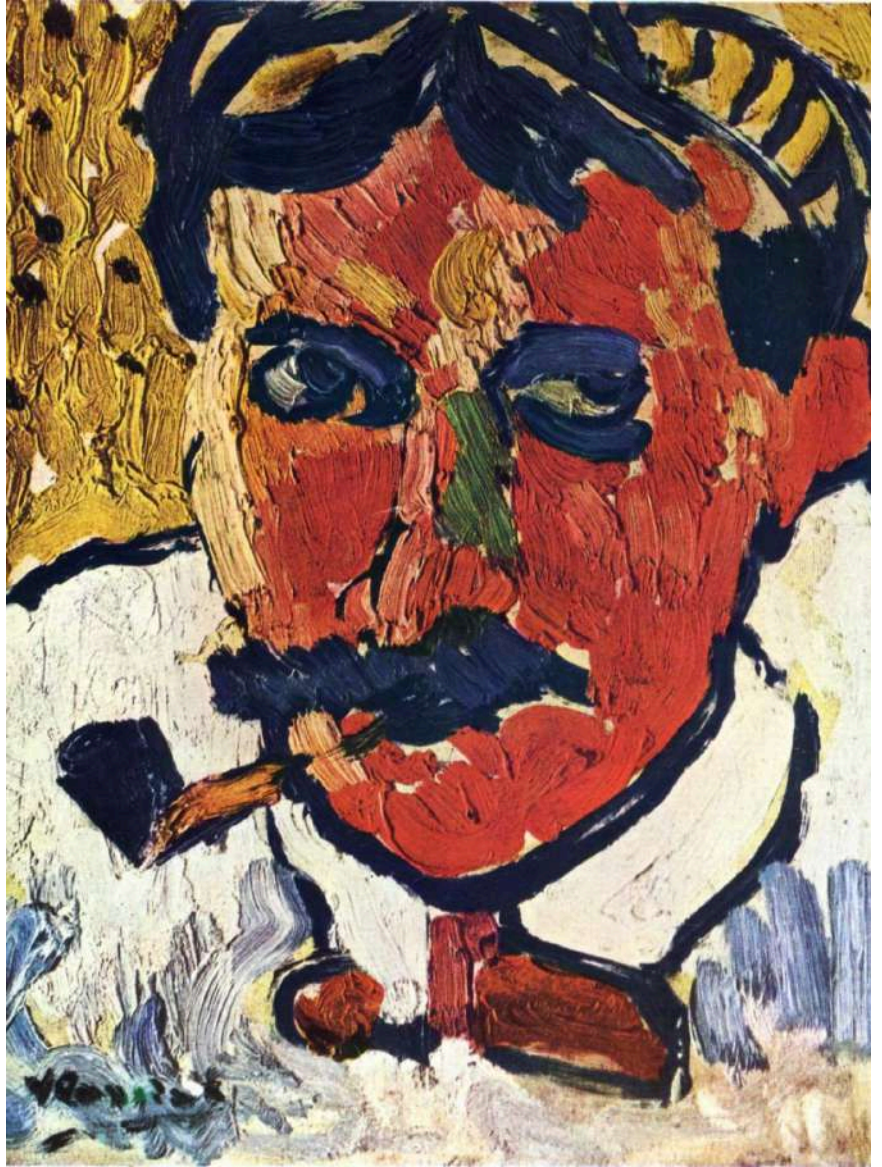
1904 -1908

El fovisme, també conegut com a fauvisme, va ser un moviment pictòric originat França, al voltant de 1904 a 1908. Després es va expandir a altres països. Generalment, es caracteritza per una ocupació provocativa del color basada en la idea que la creació sorgeix de l'instint i no pas de l'intel·lecte o dels sentiments.

El nom va ser imposat per Louis Vauxcelles en la crítica que va fer del Saló de Tardor de 1905, a causa dels violents mètodes de pintura utilitzats per aquests artistes, fins a tal punt que els hi van dir el grup dels Fauves, que en català significa "les feres".

Una de les característiques més importants de la pintura fauvista o fovista és l'exaltació del color.

Encara que el fauvisme encara està lligat a la representació de la naturalesa, és a dir, dels objectes reconeixibles.

El fauvisme no cerca la representació naturalista, sinó exaltar el valor del color en si mateix, al qual prefereixen utilitzar en el seu estat pur i de manera directa. Per tant, l'obra fauvista fa gala d'una coloració atrevida. Utilitza colors de manera brutal i amb relativa arbitrarietat, procurant deliberadament una sensació de dissonància que trenqui l'associació del color amb la representació de la realitat tal com ella és concebuda.

FAUVISME

Més que indagar sobre els sentiments o pensaments de l'artista, el fauvisme exhibeix el flux de l'instint creatiu. En conseqüència, les línies i els colors resulten de gestos impulsius, pretenent amb això aconseguir la genuïnitat atribuïda als nens o al "salvatge", és a dir, a allò que no ha estat "tocat" per l'ordre civilitzatori dominant.

Un altre tret de l'art fauvista va ser el desinterès per la profunditat espacial, la perspectiva i el modelatge i, amb això, pel clarobscur. Les figures del pla fauvista solen ser planes, i algunes vegades apareixen delimitades per gruixuts contorns. S'esvaeix, doncs, la pretensió de construir imatges que imitin el món visible.

En coherència amb el sentit de l'instint, en la pintura fauvista dominen els traços espontanis. Des del punt de vista de la composició,

aquests traços apareixen solts i solen ser definitius, això és, no subjectes a perfeccionament i a l'acabat, ja que això aniria en contra de la "intuïció". Així, moltes vegades aquests traços derivaven en taques que creaven efectes particulars.

Absència del treball a l'aire lliure
Mentre que moviments com l'impressionisme s'havien permès treballar a l'aire lliure, el fauvisme, torna al treball en l'estudi. No li interessa l'observació de la naturalesa sinó el llenguatge plàstic, amb èmfasi en el color i la seva capacitat expressiva.

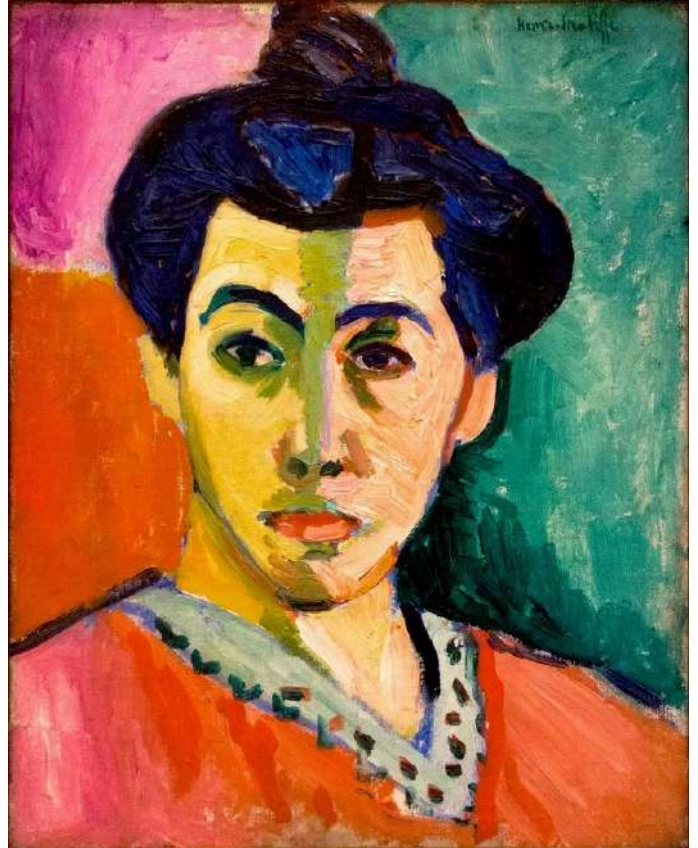

LA RATLLA VERDA

1904 -1908

Va ser un moviment pictòric originat a França, al voltant de 1904 a 1908), però va tenir un impacte tan fort que actualment és considerat com el primer moviment d'avantguarda del segle XX. Després es va expandir a altres països, en anys posteriors. Generalment és caracteritzat per una ocupació provocativa del color. Els fauvistes consideraven el quadre com una superfície plana i prescindien totalment dels efectes de profunditat i de les lleis de la perspectiva.

Una de les obres més importants del moviment és La ratlla verda, un retrat pintat per Matisse en 1905, usant com a model a la seva dona, Amélie Noellie Matisse-Parayre. És una pintura de gran audàcia cromàtica, que trenca amb la representació realista de les formes, la llum i la perspectiva, on ressalta la potència expressiva del color.

L'eix de la composició el constitueix la ratlla verda. Aquesta és una ombra artificial que divideix el rostre de la dona en dues parts; la il·luminada i la part en penombra. Aquest llenç va ser exhibit durant el Saló de Tardor de 1905, al costat d'obres d'altres pintors com André Derain, Albert Marquet o Maurice de Vlaminck. Actualment, la pintura forma part de la col·lecció del Statens Museum for Kunst de Copenhaguen, Dinamarca.

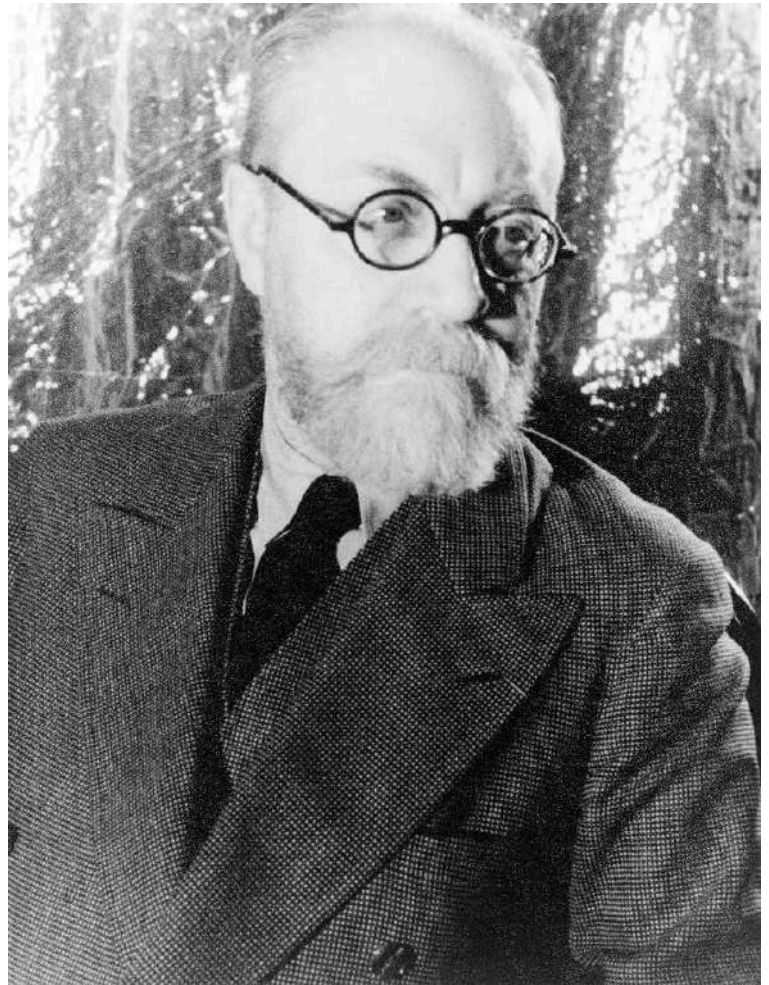
L'autor, en lloc de representar les ombres de forma convencional, tradueix la llum natural a colors, de manera que el costat de tons freds simula la part en ombra i, el de colors càlids, la il·luminada. Hi dominen els colors purs, intensos, aplicats en àrees planes i, en alguns punts del quadre, amb pinzellada solta. Al mig del rostre de la dona hi apareix una ratlla verda. Tant la figura com el fons del quadre estan constituïts per taques de color.

LA RATLLA VERDA

L'autor, en lloc de representar les ombres de forma convencional, tradueix la llum natural a colors, de manera que el costat de tons freds simula la part en ombra i, el de colors càlids, la il·luminada. Hi dominen els colors purs, intensos, aplicats en àrees planes i, en alguns punts del quadre, amb pinzellada solta. Al mig del rostre de la dona hi apareix una ratlla verda. Tant la figura com el fons del quadre estan constituïts per taques de color.

Es tracta d'un retrat d'Amélie Parayre, la dona de Matisse. La intenció de l'autor a l'hora de pintar aquest quadre no era la de reflectir el rostre de la seva dona, sinó reproduir-lo tal com ell el veia. La dona, seriosa i en posició de posar per al retrat, desvia lleugerament la seva mirada del frontal del quadre, oferint un aspecte de tranquil·litat i al mateix temps de tensió.

Henri Émile Benoît Matisse va nèixer el 31 de desembre de 1869 i va morir el 3 de novembre de 1954. Va ser un pintor francès conegut pel seu ús del color i pel seu ús original i fluid del dibuix. Com a dibuixant, gravador, escultor, però principalment com a pintor, és reconegut àmpliament, juntament amb Pablo Picasso, com un dels grans artistes del segle xx. Matisse va viure en una època plena d'esdeveniments polítics; les dues guerres mundials, la guerra freda, etc. Tot i això, mai va fer cap pintura que al·ludís a cap fet polític, ni en va escriure mai res al respecte.

Finalment, "La ratlla verda" de Matisse té una descendència significativa en l'evolució de l'art modern. El seu enfocament innovador en l'ús del color i la forma continua influint en artistes i moviments artístics fins al dia de avui.

EXPRESSIONISME

1905

L'expressionisme va sorgir a principis del segle XX en el país germanic. Es defineix com un moviment de vanguardia caracteritzat per la representació subjectiva, distorsionada i deformada de la realitat, relacionat de manera contrària als principis de objectivitat del impressionisme.

Aquest corrent s'endinsa en el més profund dels sentiments, les idees i les emocions de l'individu, d'on afloren temàtiques fosques i tabús fruit del context històric (Alemanya d'entreguerres): la solitud, la misèria, el pessimisme i la mort es veuen representats per colors i barreges imponents.

L'expressionisme reflecteix el desengany i la crítica dels artistes a la societat burgesa de l'època. L'absència a l'art d'aquest tipus de representació subjectiva del món va inspirar la creació de dos grups expressionistes de notable influència en els diferents estils del moviment: el 1905, Die Brücke (El pont) i Der Blaue Reiter (El genet blau), el 1911.

Independentment dels seus estils, els artistes expressionistes, inspirats en el treball de Vincent van Gogh, feien servir paletes de colors forts i expressius i traços exagerats i deformats. Utilitzant aquestes dues tècniques, fusionaven la ridiculització d'aquesta mateixa societat amb l'expressió de la seva espiritualitat.

A més, aquest moviment també es caracteritza per: La llum i la perspectiva queden en segon pla, alterades de manera intencional. La improvisació de les pintures. Els artistes expressionistes no feien cap treball previ a la seva obra final. Una preponderància de la figura humana i, sobretot, un gran interès pels nus femenins com a representació de l'ànima. Igualment, la superposició dels paisatges urbans, la natura i el món oníric reforcen el significat emocional de les obres. Els expressionistes van atorgar a l'art un paper redemptor. Ho consideraven un alliberament dels seus sentiments més ocults.

Ernst L. Kirchner (1880-1938)
"Noia asseguda"

Franz Marc (1880-1916)
"Cavall blau"

Wassily Kandinsky (1886-1944)
"Cases de Munich"

EL CRIT

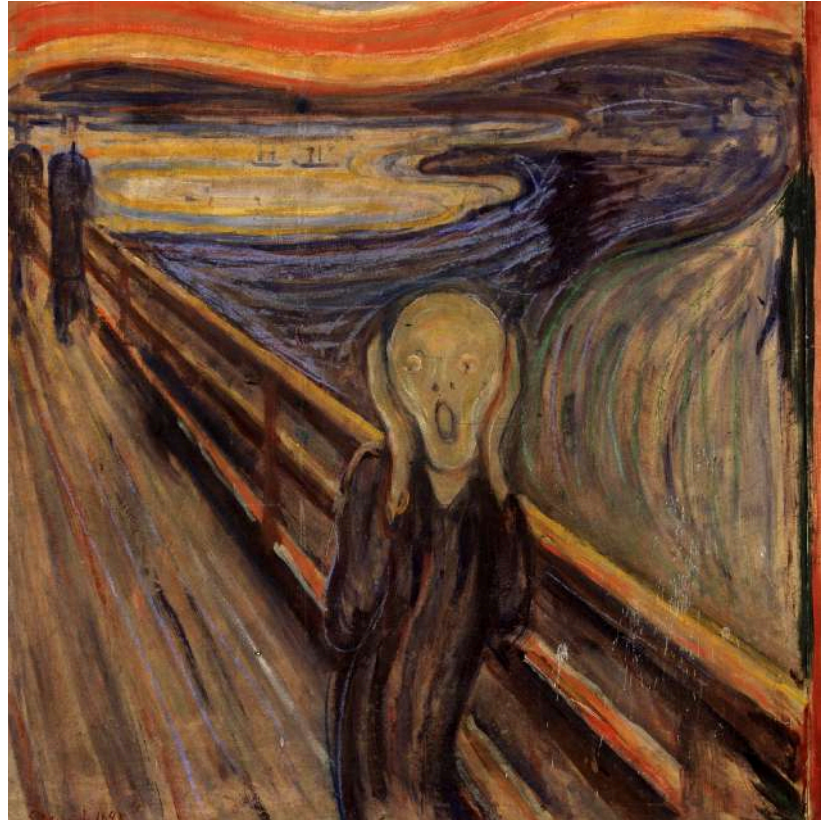
1893

"El grito", creada per Edvard Munch l'any 1893, dins de la seva etapa expressionista. Aquesta obra, que inicialment es trobava a la Galería Nacional de Noruega a Oslo, reflecteix la profunda ansietat i l'angoixa de l'ésser humà, un missatge clar que Munch volia transmetre. És una representació visual de l'angoixa existencial. La tècnica utilitzada per Munch és una combinació d'oli, pastel i tremp sobre cartró. Les pinzellades són amples i llargues, creant una textura suau.

Pel que fa a la llum, aquesta és natural i ambiental, amb un ús de colors antinaturalistes que augmenten la intensitat del contrast entre les línies. La gamma de colors inclou tonalitats fredes i càlides, on el cel presenta colors càlids mentre que la figura humana i el paisatge mostren tonalitats fredes.

La perspectiva és clarament lineal, amb un interès per la representació espacial que inclou figures en un pont, un llac, muntanyes i el capvespre, tot organitzat de manera clara i senzilla amb estructures formals de corbes i línies diagonals.

El moviment de l'obra és dinàmic, aconseguit a través del moviment de les figures i la distribució de la llum i el color.

L'obra es considera figurativa, amb un idealisme evident que busca transmetre sentiments arquetípics més que un realisme fidel.

En la interpretació, "El grito" destaca per la seva gran expressivitat, reflectint clarament l'ansietat i l'angoixa humanes. L'obra no només transmet emoció sinó que també va ser revolucionària en la seva forma de representació, utilitzant una iconografia que es va convertir en una novetat per a l'època. La funció emocional de l'obra és clara, representant una crítica a la moral decadent de finals del segle XIX i trencant amb les convencions artístiques d'aquell moment.

Edvard Munch, pintor noruec, va ser un dels pioners de la modernitat a l'art occidental. La seva obra "El grito" és una de les més importants de l'expressionisme i ha esdevingut un icona cultural, comparable a la Gioconda de Leonardo da Vinci. Va influir profundament en l'art amb obres que expressen sentiments profunds com la solitud ("Melancolia"), l'angoixa ("El grito"), la mort ("Mort d'un bohemí") i l'erotisme ("Amantes", "El petó").

CUBISME

1907

El cubisme és un moviment avantguardista d'inicis del segle XX que es caracteritza per l'ús dominant de figures geomètriques com els rectangles, els triangles i, especialment, els cubs, d'on presa el seu nom. El seu objectiu és trencar amb la representació naturalista i plasmar diversos plans de mode simultani sobre la superfície d'un quadre, descomposant els objectes en estructures geomètriques.

Va néixer a França l'any 1907 i va finalitzar en 1914 de la mà dels pintors Pablo Picasso i Georges Braque. El seu impacte va ser tal que se'l considera precursor de l'abstracció i de la subjectivitat artística en el seu sentit contemporani.

El cubisme es considera la primera avantguarda, perquè és el primer estil que trenca, de manera definitiva, amb els cànons imposats pel realisme renaixentista i que continuava vigent fins a principis del segle XX. Aquest cànion no és un altre que la perspectiva, inventada per Filippo Brunelleschi en el segle XV.

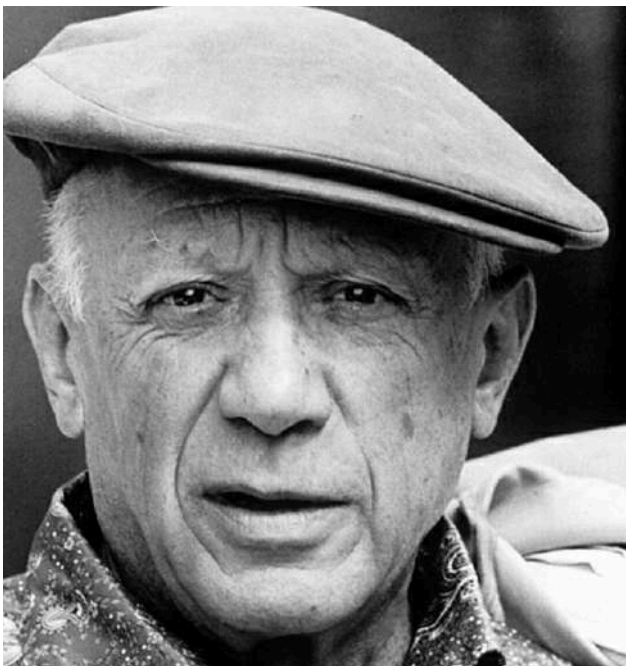

Per als cubistes, el quadre és una entitat autònoma que es justifica per si mateixa, independentment de referències externes. A diferència d'altres estils, com ara representacions religioses, que estan connectades amb la història que representen, el cubisme prescindeix d'aquestes connexions externes. Centrant-se exclusivament en les formes, els cubistes inicialment van preferir colors neutres com el gris, ocre, verds suaus i negres. Tot i això, a mesura que el moviment evolucionava, alguns artistes van començar a incorporar colors en les seves obres en moments específics, tot explorant les seves pròpies investigacions visuals.

CUBISME

És rellevant esmentar que aquest estil prescindeix de les distincions entre forma i fons, així com de qualsevol noció de profunditat. Les naturaleses mortes urbanes i els retrats són temes recurrents dins d'aquest moviment. En algunes obres del cubisme sintètic, es van incorporar tipografies i elements aliens al llenç, com a trossos de periòdics i altres materials, la qual cosa va marcar l'inici del collage com a tècnica artística.

Dins d'aquest moviment trobem noms com Braque, Picasso, els creadors d'aquest, Juan Gris, Léger, André Lothe i sobretot la figura femenina de María Blanchard, una pintora espanyola considerada la millor exponent entre les pintores del cubisme.

El cubisme va exercir una considerable influència en diversos moviments artístics. El seu llenguatge visual va ser adoptat per altres avantguardes, com el futurisme i uns certs expressionistes. A més, el seu rebuig al naturalisme en l'art va servir com a punt de partida per al sorgiment del constructivisme i altres moviments afins a l'abstracció.

LES SENYORETES DEL CARRER D'AVINYÓ

1907

"Les Senyoretes d'Avinyó" de Picasso destaca com una de les seves obres més icòniques, i se'l reconeix com una de les pintures més influents i innovadores en la història de l'art modern. Realitzada a l'oli en 1907 a París, retrata a cinc dones nues en un prostíbul situat al carrer Avinyó de Barcelona. Aquest nom va ser adjudicat pel pintor i crític André Salmon, perquè li feia recordar un prostíbul del carrer barceloní, en el qual les dones es presentaven totalment nues. El quadre sembla ser un reflex de les nits que Picasso va passar en els bordells de Barcelona, llocs que visitava amb freqüència i que li servien d'inspiració.

L'obra es va mostrar per primera vegada en el Saló d'Antin, París, en 1916, encara que mancava de títol oficial. No obstant això, es rumoreja que Picasso la referia com "El bordell filosòfic". Durant aquesta exposició en plena Primera Guerra Mundial, aquest llenç no va atreure molta atenció inicialment. Va ser gràcies a figures com a Bretó i Aragó que Jacques Doucet ho va adquirir en 1921. En 1937, es va exhibir en l'Exposició Internacional, i en 1939, el Museu d'Art Modern de Nova York (MoMA) ho va adquirir, on encara es troba avui dia.

Considerada com el manifest del cubisme, aquesta obra representa una revolució tècnica que desafia les convencions artístiques establertes des del Renaixement. Marca una fita en la història de l'art en donar inici a la primera avantguarda: el Cubisme, deixant un llegat significatiu que perdura fins avui.

LES SENYORETES DEL CARRER D'AVINYÓ

En "Les Senyoretes del carrer d'Avinyó", Pablo Picasso mostra una nova visió del llenguatge visual, on, mantenint un enfocament figuratiu, descompon i sintetitza les figures a través d'elements geomètrics. També incorpora la superposició de diferents plans en una mateixa superfície, fins i tot dins de cada figura, la qual cosa dona lloc la presència d'elements aparentment discordants, com a ulls frontals i nassos perfilats, per esmentar un exemple. Amb aquest enfocament, l'artista busca representar tots els punts de vista possibles en una única superfície, marcant així una ruptura significativa amb la tradició pictòrica occidental.

El volum no es representa de manera convencional. En lloc de graduacions suaus, Picasso utilitza contrastos violents de colors i línies per suggerir volum i profunditat. Les línies i els contorns són molt marcats, ajudant a definir les formes fragmentades i angulars de les figures. A més, la línia és un element crucial per a l'estructuració de l'obra. Quant al color, Picasso opta per una paleta opaca i suau, dirigint l'atenció de l'espectador cap als elements gràfics principals: la línia, els angles, les formes i l'ús dels plans. Aquests elements constitueixen les noves contribucions que Picasso introdueix per primera vegada amb aquesta obra.

L'obra està representada en primer pla, on el fons perd tota la importància, amb tons més foscos per a cridar l'atenció de les dones. S'utilitzen pinzellades amples, sense utilitzar cap mena de degradació, la qual cosa li dona volum, il·luminació i perspectives que fins llavors havien estat un dels principis més seguits i estudiats pels artistes. Encara que la textura és rugosa i pastosa en algunes zones, aportant un efecte de profunditat i dinamisme a la superfície del llenç, en altres parts, la textura és més llisa.

La llum no incideix en el quadre, creant zones cromàtiques pures i eliminant, gairebé per complet, el tradicional clarobscur. Picasso va a plasmar totes les dimensions vistes des d'un únic pla, que és el que es coneix com a "perspectiva múltiple", fent que no es trobi cap perspectiva i amb sense l'espai tradicional, convertit les formes geomètriques en volums que volen sortir a l'exterior.

LES SENYORETES DEL CARRER D'AVINYÓ

La composició presenta una estructura lineal amb elements geomètrics. Les figures estan organitzades en una disposició que suggereix formes angulars i fragments que semblen encaixar-se com en un trencaclosques, evocant una estructura gairebé cubista.

Tot i que les figures humanes són reconeixibles, estan representades d'una manera molt estilitzada i fragmentada, ya que no es busca la fidelitat al model real; les figures són distorsionades i descompostes. Hi ha una manca intencionada d'harmonia en les proporcions dels cossos.

La descomposició de les figures i els rostres influenciats per màscares africanes simbolitzen la ruptura amb l'art tradicional i l'exploració de nous llenguatges artístics. També es pot interpretar com una crítica a la societat burgesa i a la percepció de la feminitat.

Entre els antecedents de l'obra es troben les obres de Paul Cézanne, especialment Les grans Banyistes, i l'interès renovat per El Greco. També es pot veure la influència de les màscares africanes que Picasso havia descobert al Musée d'Ethnographie du Trocadéro a París.

Les Senyorettes del Carrer d'Avinyó és considerada una de les obres més influents de la història de l'art modern. Va obrir el camí pel desenvolupament del cubisme i va influir profundament en artistes contemporanis i posteriors, com Georges Braque, Juan Gris i molts altres que van seguir explorant les possibilitats de la descomposició de la forma i la perspectiva múltiple.

FUTURISME

1909

El futurisme va ser un moviment artístic i cultural que va sorgir a Itàlia a principis del segle XX, principalment liderat pel poeta Filippo Tommaso Marinetti. Va sorgir com una reacció radical contra les tradicions del passat i advocava per una celebració de la velocitat, la tecnologia, la modernitat i la guerra. Caracteritzat per un enfocament en la dinàmica de la vida urbana, el moviment exaltava la màquina, la velocitat i l'energia de la vida moderna. Intenten fer obres representen el moviment.

Les característiques principals del futurisme inclouen l'exaltació de la velocitat, el dinamisme, la violència i la màquina com a símbols de progrés. Els futuristes advocaven per una ruptura amb les formes d'art tradicionals i buscaven expressar l'experiència de la vida moderna a través de noves formes i tècniques artístiques, com l'ús de línies dinàmiques, colors vibrants i una composició fragmentada.

Un dels autors més coneguts del futurisme és Filippo Tommaso Marinetti, qui va escriure el "Manifest Futurista" el 1909, que va marcar l'inici oficial del moviment. En aquest manifest, Marinetti va proclamar la necessitat de destruir el culte al passat i celebrar el progrés, la velocitat i la violència com a formes de rejuvenir la societat. Una obra futurista molt coneguda és "Formes úniques de continuïtat en l'espai" de Umberto Boccioni, un dels principals artistes futuristes. Aquesta escultura representa un cos en moviment, amb formes geomètriques que suggereixen velocitat i dinamisme. És un exemple destacat de l'enfocament futurista en capturar l'energia i la vitalitat de la vida moderna a través de l'art.

FORMES ÚNIQUES DE CONTINUÏTAT EN L'ESPAI

1913

Aquesta obra anomenada Formes úniques de continuïtat en l'espai creada per Umberto Boccioni, pertany al moviment futurista, creada al 1913. Es representativa del futurisme, un moviment artístic i literari que va sorgir a principis del segle XX a Itàlia. Celebra la modernitat, la velocitat, la tecnologia i promou la ruptura amb les formes tradicionals de representació. L'obra es troba actualment exposada al Museu d'Art Modern i Contemporani de Trento i Rovereto (Mart), a Rovereto, Itàlia. L'obra pertany al moviment futurista, que es va desenvolupar a Itàlia a principis del segle XX. L'obra està feta de bronze, en aquesta tècnica, es modela una obra en argila o altres materials, es cobreix amb una capa de cera, després amb argila formant el motlle. Es fon el bronze i es vierteix al motlle. Quan es refreda, es treu el motlle i es neteja la peça, resultant en l'obra final en bronze.

Es un tipus d'escultura dempeus, amb un alt relleu. Representa una persona movent-se cap endavant que va deixant després de si la seva pròpia essència escultòrica diluint-se. Sembla avançar malgrat l'oposició d'una força invisible. Es independent de l'arquitectura, ja que està actualment en un museu. La textura de l'obra, acabada amb un bronze polit, transmet una sensació de suavitat i refinament, amb superfícies llises, fines i polides, eliminant la percepció de duresa, fredor i ductilitat que podrien estar presents en altres materials. En quant al volum, l'obra té una presència imponent, amb formes contundents que defineixen l'espai de manera destacada.

En relació amb l'exterior, la composició pot adoptar una postura frontal, dominant una sola perspectiva, o bé, mostrar una multiplicitat de punts de vista, incitant a l'observador a explorar l'obra des de diversos angles. Pel que fa a la composició i el moviment, l'obra pot transmetre una sensació de repòs, serenitat o hieratisme, al mateix temps que pot mostrar un moviment dinàmic, amb formes que semblen estar en constant transformació, capturant l'energia i la vitalitat. Quant a la incidència de la llum sobre l'escultura, aquesta pot ser homogènia i suau, destacant les formes i textures amb una il·luminació uniforme, o bé, contrastada, creant ombres profundes i ressaltant els relleus de l'obra. Pel que fa al color, en el cas del bronze, la policromia és generalment absenta, destacant-se el color característic del metall, amb possibles patines aplicades per realçar detalls específics.

FORMES ÚNIQUES DE CONTINUÏTAT EN L'ESPAI

El títol de l'escultura reflecteix la idea futurista de la continuïtat en l'espai, on les formes no tenen un principi ni un final definits, sinó que flueixen en una seqüència interminable. Aquest concepte desafía les convencions tradicionals de l'escultura estàtica i emfatitza la interconnexió entre l'art i la vida moderna. "Formas únicas de continuidad en el espacio" és una expressió del futurisme, que buscava trencar amb les tradicions artístiques del passat i celebrar la velocitat, la tecnologia i el progrés.

L'escultura pot representar persones, objectes, símbols o conceptes abstractes, oferint una varietat d'interpretacions i significats. L'escultura pot tenir una finalitat religiosa, mitològica, cívica, política o docent, segons el seu context històric i cultural. La funció de l'escultura pot ser decorativa, arquitectònica, lúdica, didàctica o propagandística. Pot servir per embellir espais públics o privats, integrar-se en l'arquitectura d'un edifici, proporcionar entreteniment als espectadors, educar sobre temes específics o promoure ideologies polítiques o valors culturals.

L'escultura de Boccioni reflecteix l'obsessió futurista per la velocitat i el moviment, així com la seva fascinació per la interacció entre l'ésser humà i la tecnologia. L'obra desafía les convencions tradicionals de l'escultura en representar el cos humà de manera abstracta i dinàmica, capturant la sensació de moviment perpetu en l'espai.

A més, el títol de l'escultura suggereix una ruptura amb la idea de la forma estàtica i una afirmació de la continuïtat en el temps i l'espai, reflectint la filosofia futurista de trencar amb el passat i mirar cap a un futur de constant canvi i evolució. Aquesta escultura continua sent rellevant avui dia com un testimoni de l'esperit innovador i visionari del moviment futurista.

DADAISME

1916

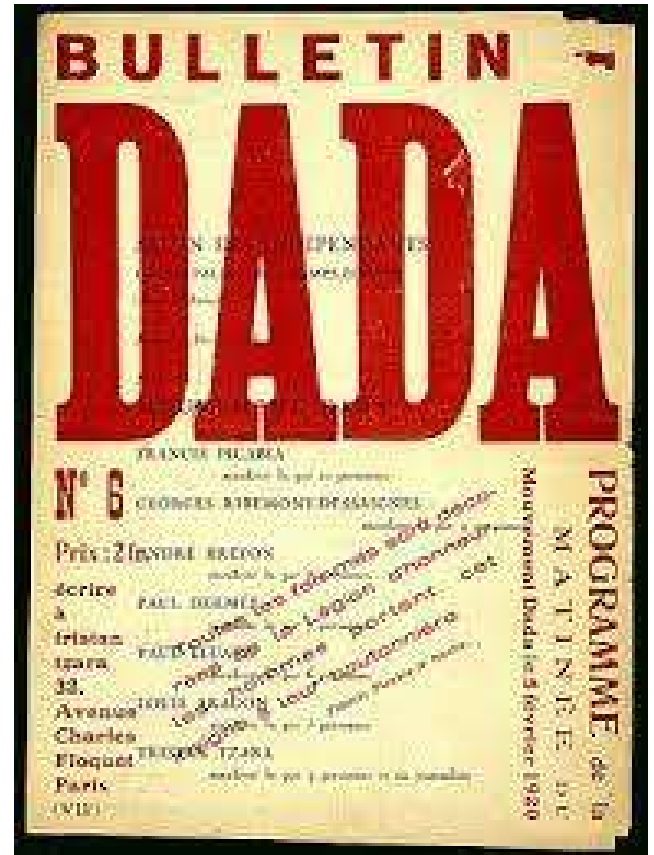
El Dadaisme, també conegut simplement com a Dada, va ser un moviment artístic i literari d'avantguarda que va sorgir durant la Primera Guerra Mundial. Originat a Zuric, Suïssa, el 1916, aquest moviment va ser una resposta radical i provocadora als horrors i absurds de la guerra, rebutjant la lògica, la raó i les normes estètiques establertes. Els dadaistes van trencar amb les convencions tradicionals de l'art, centrant-se en la irracionalitat, l'absurditat i el caos, amb l'objectiu de destruir les barreres entre l'art i la vida. També Va néixer en el context del caos i la desesperació de la Primera Guerra Mundial, una època marcada per la destrucció i la deshumanització. Els fundadors del moviment, com Tristan Tzara, Hugo Ball, Jean Arp i Marcel Janco, es van refugiar a Zuric, una ciutat neutral, on van començar a qüestionar els valors d'una societat que havia permès la devastació de la guerra.

El moviment es basa en un procés de desafiament a les normes en l'art i la literatura que desafien la lògica i la raó i són vistos com a responsables de la guerra i la destrucció. En canvi celebren l'escepticisme i la contradicció, la lluita contra els conceptes de l'art i creuen que l'art ha de ser crític amb les institucions establertes a la improvisació i el temps. Són crucials per al procés creatiu dadaista. Aquestes activitats solien ser espontànies i no planificades.

DADAISME

Els manifestos dadaistes, com els de Tristan Tzara, proclamaven aquests principis de manera desafiadora i provocadora, convidant a trencar amb l'art tradicional i crear un nou món artístic sense regles. Abastava diversos tipus d'art, com ara la literatura, la poesia, la pintura, l'escultura, la fotografia i les performances: Collage i Fotomuntatge: Els dadaistes, com Hannah Höch i Raoul Hausmann, utilitzaven el collage i el fotomuntatge per crear obres que combinaven imatges i textos de manera aleatòria, desafiant les normes estètiques tradicionals. Readymades: Marcel Duchamp va introduir el concepte de "readymade", objectes quotidians presentats com obres d'art. La seva famosa obra "Fountain" (un urinari signat "R. Mutt") va desafiar les nocions de què podia considerar-se art. Performance i Teatre: En el Cabaret Voltaire, les performances dadaistes incloïen poesia sonora, dansa i actes absurds, trencant amb les convencions del teatre tradicional. Poesia Sonora i Fonètica: Poetes com Hugo Ball i Tristan Tzara van explorar la poesia sonora i fonètica, creant poemes sense sentit que enfatitzaven els sons en lloc del significat.

Encara que el moviment dadaista va durar poc i va ser abandonat a la dècada de 1920, la seva influència va continuar en moltes formes artístiques posteriors com el surrealisme, l'art conceptual i l'art escènic. Va obrir noves possibilitats per a la creativitat i l'expressió en alliberar l'art de les limitacions tradicionals i fomentar una manera més àmplia i experimental de desenvolupar l'art, va inspirar artistes com Max Ernst, André Breton, René Crevel, Robert Desnos, Max Jacob, Philippe Soupault, Robert i Sonia Delaunay fins que el Manifest Surrealista del 1924 va marcar la fi del dadaisme. Encara avui, l'esperit del dadaisme continua influint en l'art modern, demostrant-ne la importància i la influència.

FONT

1917

L'obra Font de Marcel Duchamp és un urinari de porcellana signat R. Mutt, considerada una icona de l'art del segle XX. Introdueix el concepte de "ready-made", presentant objectes comuns com a art per desafiar les nocions tradicionals. Emmarcada en el moviment dadaïsta, sorgit com a reacció contra la lògica i l'esteticisme burgès durant la Primera Guerra Mundial, busca subvertir i qüestionar els valors de l'art i la cultura. Inicialment rebutjada per ser immoral, l'obra confronta les institucions artístiques i redefineix el rol de l'artista, emfatitzant l'elecció i la intenció sobre l'habilitat tècnica. En triar un objecte comú i simple com un urinari i mostrar-lo com a art, Duchamp no només va trencar les normes de l'art, sinó que també va iniciar un gran debat sobre el que realment es pot considerar art. Consisteix en una peça visualment simple i directa de porcellana estàndard, similar als que es troben en banys públics, que es col·loca de manera horitzontal sobre una base, trenca amb l'ús habitual i crea un efecte visual inusual i provocatiu. L'obra no té adorns o detalls decoratius, cosa que en ressalta la simplicitat i el minimalisme. Actualment segueix sent fonamental en el debat sobre l'art modern i contemporani, influint en corrents com ara el minimalisme i l'art conceptual. És una provocació que desafia les bases de l'art i continua impactant la percepció i la valoració artística.

SURREALISME

1924

El surrealisme va ser un moviment cultural desenvolupat a Europa després de la Primera Guerra Mundial, aquest va ser un moviment influenciat en gran part pel dadaisme. A més de ser un moviment artístic també és literari, i el que intenta és superar allò real impulsant l'irracional mitjançant l'expressió dels somnis. Bàsicament, el surrealisme és una representació dels somnis i sempre hi ha un missatge darrere d'aquest. Els artistes pintaven imatges desconcertants i il·lògiques, creant estranyes criatures a partir d'objectes quotidians i desenvolupant tècniques pictòriques que permetien revelar el subconscient. El que feien era convertir els somnis en una realitat artísticament parlant.

Segons el primer manifest surrealista escrit per Bretó, en el qual exposa la psicologia surrealista, "El surrealisme es basa en la creença d'una realitat superior d'unes certes formes d'associació menyspreades fins a l'aparició d'aquest, i en el lliure exercici del pensament. Tendeix a destruir definitivament tots els restants mecanismes psíquics, i a substituir-los per la resolució dels principals problemes de la vida".

SURREALISME

L'exposició surrealista internacional més notable es va celebrar a la Galeria Beaux Arts de París, el 1938. Aquest moviment va tenir un impacte significatiu en diversos camps de l'art, com en la literatura i les arts visuals, la música, el cinema i el teatre, la filosofia i la teoria social i política. Encara que en un principi va estar centrat en França, a poc a poc es va estendre per tot el món, atraient així a molts artistes, especialment en els anys 30 i 40, un període marcat per la gran preocupació d'una societat a la vora del col·lapse. Amb la crisi de la creixent agitació política i la segona guerra mundial, molts surrealistes es van traslladar a Amèrica, difonent així les seves opinions i aquest moviment.

Els artistes d'aquest moviment van emprar i van inventar diverses tècniques i jocs, entre ells: Automatisme, Collage, gargots, frottage, decalcomania i grattage. El propòsit d'aquestes tècniques era explorar un procés creatiu fluid, lliure i que està absent de la presa de decisions conscient i d'una ment racional. Aquestes, són només algunes de les tècniques que artistes com Max Ernst i Joan Miró van idear i van emprar per a crear obres d'art inesperades i fins i tot estranyes a la vista. Artistes com Hans Arp utilitzaven la tècnica del collage, mentre que Meret Elisabeth Oppenheim creava acoblaments d'objectes quotidians.

Els seus objectius eren crear obres literàries de lògica, buscar l'inconscient i els somnis a través de l'art i la literatura, somnis carregats de molt de material, ja que en els somnis no existeix la raó, escritura incontrolada i allunyada de l'autoritat de ment i la raó, volien trencar la norma per a alliberar la creativitat i l'art i volien arribar a l'irracional de la ment humana.

Els artistes més destacats d'aquest moviment, són Salvador Dalí, René Magritte, Joan Miró, André Masson, Max Ernst, Yves Tanguy.

IMPRESSIONISME

1874

L'impressionisme és un moviment artístic que va començar en París el 15 d'abril de 1874.

L'impressionisme és un moviment originat principalment a París, França. Principalment es caracteritza per la seva persistent experimentació amb la il·luminació però també té altres característiques com podrien ser: el reflex de la naturalesa i els paisatges a l'aire lliure, el joc de llum i color a través dels tres colors primaris, l'ús de colors punts directament a la tela, sense mescles i el manteniment de la perspectiva des del primer pla.

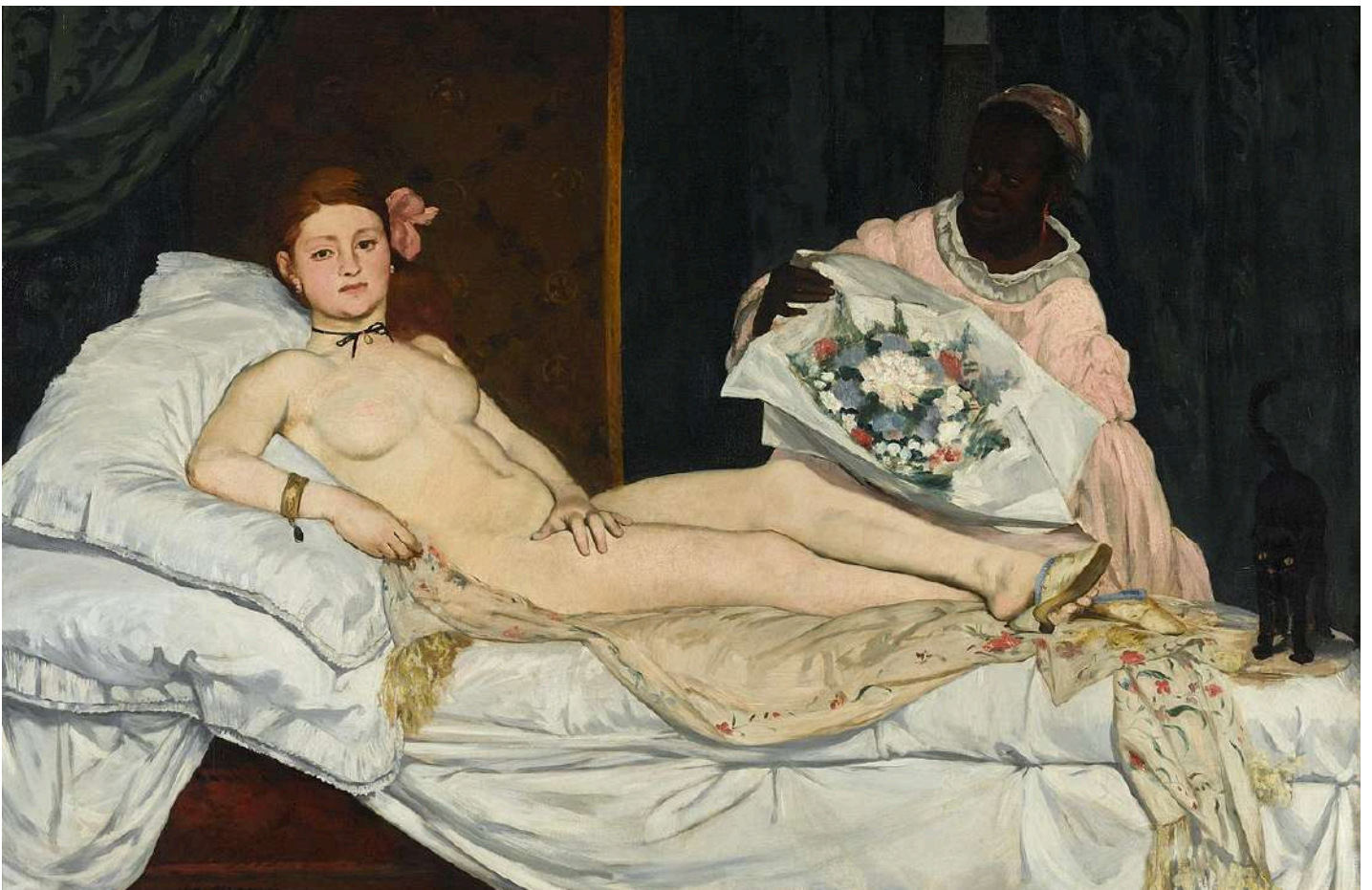
Aquest moviment va donar peu a diferents obres com poden ser: La nit estrellada de Vincent van Gogh, Impressió, sol naixent de Claude Monet, Dona amb ombrel·la de Claude Monet... entre altres obres.

Els creadors del moviment van ser: Claude Monet, Camille Pissarro, Édouard Manet i Vincent van Gogh.

Va tenir diferents representants com per exemple: Eugène Boudin (1824-1898) un dels precursors de l'impressionisme i mestre de Monet en la seva joventut, Gustave Courbet (1819-1877) un dels precursors de l'Impressionisme, Édouard Manet (1832-1883) va pertànyer al Grup Impressionista, Edgar Degas (1834-1917) membre fundador i històric del Grup impressionista va ser premiat amb el primer lloc d'un dels premi novell, entre altres.

IMPRESSIONISME

LA NIT ESTELADA

1889

La nit estelada és una de les obres més icòniques del pintor impressionista Vincent van Gogh. Pintada en 1889 durant la seva estada en l'asil de Saint-Rémy-de-Provence, l'obra captura un cel nocturn vibrant i dinàmic sobre un paisatge tranquil, amb l'ús característic de Van Gogh de pinzellades gruixudes i colors intensos; i es compti trobar avui dia en el museu del MoMa (Museu d'Art Modern) a Manhattan, Nova York. La tècnica que es va utilitzar en aquesta obra va ser pintura a l'oli i la tela com a suport pictòric. Les dimensions del quadre són 73,7 centímetres d'alçada x 92,1 centímetres d'amplada. El gènere d'aquest quadre és un paisatge i té un estil postimpressionista. Podem dividir aquesta obra en dues parts per la part de les muntanyes dividint la zona terrestre i el cel existeix un clar contrast entre la terra i el cel.

Vincent Willem van Gogh va néixer el 30 de març de 1853 en Groot-Zundert, als Països Baixos. Va mostrar interès per l'art des de jove, però no es va dedicar immediatament a la pintura. Al llarg de la seva vida primerenca, va treballar en una galeria d'art, va ser mestre i predicador. Va començar a dedicar-se seriosament a la pintura als 27 anys, relativament tard per a un artista. Va ser influenciat per l'impressionisme i el neoimpressionisme durant la seva estada a París entre 1886 i 1888, on es relaciona amb artistes com Paul Gauguin, Henri de Toulouse-Lautrec i Émile Bernard. Van Gogh va sofrir episodis extrems de malaltia mental al llarg de la seva vida. El seu famós incident en el qual es va tallar part de l'orella va tenir lloc a Arles el 1888. Malgrat la seva lluita amb la salut mental, va continuar creant art amb una intensitat impressionant. El 27 de juliol de 1890, Vincent es va disparar en el pit i va morir l'endemà passat, el 29 de juliol de 1890, en Auvers-sud-Oise, als 37 anys.

EDICIÓ A CÀRREC DE L'ALUMNAT
D'HISTÒRIA DE L'ART DE 4T D'ESO:

R. P.	R. R.
O. R.	S. M.
M. P.	S. M.
M. D.	N. J.
A. N.	E. Q.
B. G.	P. R.
N. J.	L. T.

ESCOLA ANSELM CLAVÉ

Mollet del Vallès

MAIG DE 2024